Ч. 12 (13.251). Львів, четвер 19. січня 1933. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 4·00 зол.
Чвертьрічно 12·00 „
Піврічно 24·00 „
Річно 48·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-28.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

„Наш сердечний ворог, Франція".

(Допис з Америки.)

Ню Йорк, 5. січня 1933.

Слова у наголовку не пише українець, а американець Едвин Д. Скунмейкер. Такий саме наголовок дав він своїй книжці, що появилася щойно перед тижнем накладом видавництва Рей Лонг енд Ричард Смит у Ню Йорку. Сотню літ треба було чекати, щоби почути такі епітети в сторону найбільшої приятельки Америки, Франції. І мабуть треба було також чекати сотню літ на те, щоби діждатися незвичайної дебати в американському сенаті — також про Францію.

Чужинці, що відвідують Злучені Держави, замічують, що палата послів вашингтонського Конгресу дуже мало інтересна. Але сенат Злучених Держав — це, на їх думку, найповажніше законодатне тіло на землі. І отсей американський сенат був саме вчора видівнею нечуваної критики в сторону Франції наслідком її відмови заплатити рату военного довгу Америці, що припадала 15. грудня 1932 р.

Теперішній сенат у більшості республиканський, отже так би сказати „урядовий". Але прогресивний член республиканської партії, сенатор Джансон з Каліфорнії, що при останніх виборах отверто перейшов на сторону Розевелта, виголосив вчора дво-годинну промову, в якій особливо заатакував Францію за те, що вона не лише сама не хоче платити довгу, хоч може, але ще й потягнула за собою Польщу. А ця остання не заплатила відсотків американському урядові дня 15. грудня, але заплатила рату приватного довгу в Америці кілька тижнів пізніше.

Сенатор Бора, голова сенатської комісії заграничних справ, запитував президента Гувера за французьку несловність, йому секундував провідник демократичної ґрупи в сенаті, Робинсон, а пенсильванійський сенатор Рід, республиканець, вичитав Франції таку історичну лекцію:

„Францію спасла від заглади лише військова поміч Америки; американські щедрі позички врятували її від банкроцтва; після перемиря американські банкирі дали їй змогу регабілітації; наша піддержка в її лакомих домаганнях нових територій у часі мирової конференції допомогла їй здобути все, що вона хотіла; поодинокі громадяни Америки дали її містам, селам, інституціям найбільшу харитативну підмогу, яку колинебудь зложено на землі: а все те сьогодні забувається, нас називають немилосерним купцем „Вуйком Шайлаком" (із Шекспіра) лише за те, що ми домагаємося заплати довгу, якого вартість впала більше ніж половину того, що ми на ділі позичили. В додатку нас визивають".

Зміна прилюдної опінії американської суспільности в справі Франції не прийшла нагло. На це треба було кілька літ часу, щоби загіпнотизована правительством суспільність зрозуміла цілу правду про Францію. Але громадянство ще не було би собі так легко отворило очі, якби само правительство не було заняло іншого становища. Отсі безнастанні торги за сплату довгів таки мусіли надоїсти кожному. Франція то просить, то відгрожується, хоч на ділі вона живе соками Америки. Подумати лише, кілько то треба було енергії американського уряду, щоби перевести так звану „Позичку Свободи" в часі війни, яка майже в цілости пішла на рятунок Франції. Сенатор Джансон саме вчора пригадав, що в часі війни Франція закупила в Америці матеріялів на кредит вартости двох міліярдів (тут міліярд називають „біліоном") долярів, а не заплативши за них ані доляра, відпродала їх назад Америці, при чім заробила 70 міліонів долярів, значить більше, ніж вона досі сплатила свого военного довгу Америці. — Отже, як хочете судіть Америку, але мусять бути якісь границі в натяганні, все одно чи приватних осіб, чи держави.

Якаж була причина такого ласкавого поведення Америки супроти Франції? — Тут можна дечого навчитися навіть пильним студентам політичної історії. Серед американської суспільности покутувала легенда, що в часі американської революційної війни проти Англії (1776—1789) Франція прийшла з військовою і матеріяльною допомогою первісним американським 13 стейтам. Цю легенду використали французи на те, щоби спонукати президента Вилсона рятувати Францію в часі світової війни перед знищенням Німеччиною. Це мав бути ніби акт вдячности зі сторони Америки. Вільсон мав свої далекосяглі ідеалістичні цілі і використав благання Франції для втягнення Америки у всесвітню війну. Цю легенду тепер дуже влучно розвіває Скунмейкер, у книжці, якої наголовок поданий на горі. Він каже, що для піддержання легенди серед американських мас, зовсім свідомо сфальшовано історію. З молоденького французького шляхтича, Ляфаєта, який запалився революційними ідеями і втік до Америки з окруження французького короля, зроблено в Америці великого героя американської революції, хоч на ділі він був лише любимцем Вашингтона. Зате старанно закривається історичну правду, що той самий Ляфает, хоч утік з французького королівського двора, був посередником між Америкою й французьким королем, коли той рішив виступити по стороні Злучених Держав. Але це зробив король не з прихильности до ребелянтів проти тодішнього суспільного ладу, бо він сам боявся такого перевороту, але з чистого рахунку, щоб ослабити Англію, з якою він був тоді на ворожій стопі. І зробив це аж після битви під Саратогою, в якій Англію побили американці цілковито і від тоді було очевидним, що Америка вже встоїться як незалежна держава. А Америка в часі великої війни прийшла Франції в поміч саме в такій хвилі, коли то вашингтонські амбасадори західних держав отверто признали, що Франція й її союзники („аліянти") вже цілковито війну програли. Отже, каже Скунмейкер, час розвіяти легенду про добродійство Франції для Америки, а зате треба поширити правдиву історію. І переходить автор критично відносини Франції до Америки від боїв за незалежність аж до р. 1932 і виказує, що Франція є властиво природним ворогом Америки. Останню притоку до такого твердження дає Скунмейкерові поведення Франції супроти Японії в її виправі на Манджурію. Автор приходить до висновку, що „найзавзятіший союзник не міг Японії зробити більше добра в часі її окупації Манджурії, як це зробила Франція". З цього автор робить висновок, що мусить істнувати якийсь тайний договір між Францією і Японією.

А така приязнь обох згаданих держав це вістря меча проти Америки. Таж Америка від літ працює над здобуттям ринку на свої фабричні вироби в Китаю, а тепер цей ринок загрожений... ким? — Таж нікием іншим, як „найбільшою й приятелькою", Францією!

Це страшне відкриття доводить Скунмейкера до того, що він немилосерно здирає з Франції маску і представляє її, хто вона на ділі є. Каже, що Франція має культуру, але в неї нема людяности; що це є найбільш еґоїстична нація на світі; що вона навіть революцію перевела для своїх імперіялістичних цілей, а зі „Свободи прав Чоловіка" світ властиво нічого не зискав; що Наполеон був лише уособленням французьких мілітарних та імперіялістичних забаганок; що ці імперіялістичні цілі Франція зовсім отверто виявила своєю кольоніяльною виставою в Парижі в 1931 р.

Відтак приходить Скунмейкер до висновку, що світ тепер поділений між дві потуги: Англію та Францію і що Франція мусить вважати Англію за свого суперника. А тому, що Франція не має ніяких вселюдських ідеалів, то Америці час отверто заявити, що в неї закорінені анґльо-саксонські ідеали, тобто „рівність, воля, братерство, але... для всіх націй", а не для себе самої, як це є на ділі у Франції.

Книжка Скунмейкера читається як роман, головно, коли читач належить до національної меншини. Бо в одній із свіжо опублікованих праць про національні меншини сказано, що Франція панує над Европою і вона є найбільшим ворогом національних меншин. Франція, як однонаціональна держава, не розуміє долі недержавних меншин і тому проти неї муситься звернути вістря всіх поневолених народів.

Виходить, що поневолені народи повинні звернутися до анґльо-саксонського світа за допомогою. Америка тепер починає грати першу скрипку в світовій політиці. Новий президент Америки, Френклин Д. Розевелт, припадковим збігом обставин, став кандидатом на президента заходами впливового американця, Віліямa Рендолфа Герста, відомого видавця й власника кільканацяти щоденників у важних осередках Америки. Герста перед двома літами Франція прогнала навіть з літнього побуту в Парижі. Він тепер непереєднаний ворог Франції і її союзників нашим сусідів. Без сумніву, Герст буде мати великий вплив на нового президента в його відносинах до Франції.

Про це повинні тямити й українські політичні круги.

Д-р Семен Демидчук.

„Ворожа рука".

(Від нашого кореспондента).

Париж, січень, 1933.

Париж і Франція ціла пережили саме кілька днів серед надзвичайного зворушення з нагоди пожежі, жертвою якої впав ще один — уже третій чи четвертий з черги за останніх кілька років — великий океанський корабель. Тому три роки згоріла „Азія"; минулого року потрясла нервами всього людства жорстока пожежа „Жоржа Філіпара", серед якого сотні людей попеклися, згоріли або потонули, а оце минулого тижня запалав роскішний пасажирський корабель Північно-Американської Лінії „Атлянтік". Цим разом катастрофа не доконалася на далеких водах, а трохи не в обличчю французького побережа. „Атлянтік" запалав підчас переїзду з одної французької пристані до другої. На щастя був без пасажирів, і тому жертви катастрофи були розмірно „незначні": „всього" яких два десятки моряків, одних спечених живцем, других затоплених. Решта залоги, разом з капітаном, встигла врятуватися на спущених іще вчас човнах, з яких перебрали їх прикликані бездротним телеграфом кораблі — німецький, голяндський, англійський. Залишений залогою корабель понесли морські хвилі геть, аж під англійський беріг. А що по стародавньому морському праву подибані на морі, залишені залогою судна і частини та річи безвласні, які перенятн на свою повну власність може перший стрічний корабель, то біля ще димлячого кадовба „Атлянтіку" розігралися заперті дужання за те, хто саме, котрий корабель і чия компанія вспіє захопити його і потягнути його, як свою правну добичу, у свою пристань. Бо зайво додавати, що навіть „спалений" морський велитень представляє собою ще вартість богатьох міліонів доброго гроша: уявіть собі ряд дуже високих камяниць, чверть кільометра довгий, опанцирений і виповнений залізом, крицею, міддю — це наче копальня золота. Істнують у ріжних мореплавних народів особливі підприємства, компанії, які удержують спеціяльні кораблі в безперервному поготівлі, щоби на першу звістку про якусь корабельну катастрофу, пігнатись на місце і захопити залишені судна чи

навіть останки суден і заволікти їх у свояси. Так і на „Атлянтік“ налинула ціла зграя таких „морських вампірів“, наче хмара супів за стервом, тай кожний силкувався навперегінці перед іншими закинути на залишену палубу свою линву тай — по змозі — скинути відти линву іншого „вампіра“. Вийшло таке, що до „Атлянтіку“, занесеного струями аж під англійський беріг, причіпилися з одного боку кораблі голяндські, з другого французькі, тай тягли його одночасно в противних напрямах. Кінець кінців „перемогли“ французи, просто тому, що наспіло на місце французьке воєнне судно, яке дало перевагу своїм землякам; корабель перетаскано осьтак у французьку пристань. Одначе „противники“ не прийняли цієї фактичної перемоги французької; вони поперли за „Атлянтіком“ у французьку пристань і зголосили свої правні претенсії до корабля в морському суді; отже буде судова розправа за власність добичі, тобто за першенство у захопленні „нічиєї річи“, з доказами, свідками, тощо, і лише тоді буде установлена власність чи участь у власности врятованого (коли це пишемо ще зовсім не погашеного) „Атлянтіку“.

Видовище тих сварок за останки корабля, з якого ще не добуто обсмалених і погорілих трупів людських, — гріх сказати, щоби було — дуже гарне. У таких драматичних нагодах людська менажерія без стиду і стриму розкриває грубозвірячу сторону своєї вдачі; коли справа йде за заживу, і то наживу оцінювану приблизно на десятки міліонів, то чому, мовляв, тут накладати на себе який-небудь стрим? Така щаслива нагода не часто трапляється; правду сказати, досі ще ніколи в таких розмірах не трапилася: розбиті й залишені залогою кораблі на морях, правда, не новина, одначе ще ніколи такий морський велитень, як оце „Атлянтік“ (40 тисяч тон) не був залишений залогою на жертву хвилям і — морським вампірам: то й чому не хопити такої нагоди просто за волосся! Всякому відомо, до кого „Атлянтік“ належав. Залишено недалеко французьких територіяльних вод, трохи не в обличчю французької пристані? Власники — недалеко, віддалені всього кілька чи кільканацять кільометрів, і без найменшого сумніву вже вислали кораблі на рятунок залишеного в огні велетня? Все те правда, але що з того? Морське право — формальне, і хто перший захопить „покинену“ „нічию річ“, того вона й буде. Значить, навперегінці!

Зайва нагода для міркувань над людською природою...

Одночасно це й нагода до уваг про т. зв. психольогію народню, про деякі націоналістичні підходи зосібна. Подумайте тільки! На кораблях, побудованих і всякими внутрішніми причандалами заосмотрених у французьких заводах, вибухають в останніх роках пожежі одна за одною, на ріжних кінцях світа, на повному морі і в пристанях, на кораблях французької власности і на проданих французькими заводами чужинцям. Супроти такої жахливої черги подібних „припадків“ яка думка передовсім виринає в голові стороннього, непопередженого свідка? Думка, що в будові цих кораблів є якась хиба — якась помилка в її електричних установах (безмірно складних), може у виборі компатних обстанов, занадто люксусових і запальних, може в хибному і швидкому розповсюдненню огня сприятливих проходів і продувів, може в недбальстві послуги (огарки цигареток!) і недостачі нагляду, може в усьому тому і ще дечому іншому нараз. І лише тоді, коли би було доказане, що всі ті, „внутрішні“ й органічні причини пожеж відпадають, тобто, що ніякої вини ні хиби не було на французькому боці, по боці будівничих і залоги кораблів, то вирине у вас підозріння, що може є десь якась злочинна організація, неймовірно хитра й засібна, яка поставила собі метою палити саме кораблі французької будови, в чиїх руках вони й не булиб і на яких водах вониб не плавали. Таке подумаєте ви, і таке подумали всякі сторонні свідки французьких корабельних нещасть. Одначе не те французька преса, що творить і висловлює тутешню громадську думку: маємо на увазі т. зв. велику пресу з міліоновими накладами. Вона за кожною новою пожежою наново підносить крик: Чужинецька рука! Злочинна закордонна змова! Злочинна чужинецька конкуренція! Підступна, підземельна війна проти Франції! І так далі! З натяками раз на німців, раз на англійців або й італійців, тай [illegible] крім того на більшовицький інтернаціонал. Тай день за днем, стаття за статтею, сторінка за сторінкою — трівля на „ворогів“! Ще перед слідством, ще без тіни доказів! Націоналістичне самодурство не хоче допустити, що вина може лежати таки у свому, рідному недбальстві, неуцтві, рідній безконтрольности й самовдоволености. Виновником мусить бути а пріорі чужинець. Тому й гайда на нього! А тимчасом своя рідна, національна неохарність, заслонена тією трівлею чужинецького ворога, безперечно далі зберігається тай спокійно далі буде продовжувати закорінілі норови, помилки й хиби — на шляху до нових катастроф.

Така психольогія національного самодурства, закоріненого й далеко ще не виполеного в найкультурнішому громадянстві Европи. Одначе невже тільки в ньому? Якби було вільно, то можна би навести куди страшніші зразки того самого спільно-психольогічного явища з іншого кінця Европи, страшніші й небезпечніші. Тай наново піднесені до рівня „національних святощів“, національного „табу“, з яким колись боровся Драгоманов та яка в нашому столітті і в наших днях безжурно й безтямно, гамірливо й напастливо, нестримно собі буяє.

Соймові вибори 54-ої виборчої округи перед Найвищим Судом.

Дня 16. ц. м. розглядав Найвищий Суд у Варшаві на явній розправі три протести проти переведених дня 16. листопада 1930 р. виборів до сойму в окрузі ч. 54. (Тернопіль, Збараж, Теребовля, Підгайці, Скалат, Чортків, Бучач, Копичинці, Борщів і Заліщики) та протест повновласника листи ч. 11. (обєднані українські листи) проти виборів до сенату, переведених в окрузі тернопільського воєвідства в дні 23. листопада 1930 р. Протести проти соймових виборів внесли повновласники трьох лист, а саме д-р Ст. Баран як представник української листи ч. 11, К. Відота іменем Центроліву в обороні листи ч. 4., та ліста ч. 4. К. Свірського і М. Гловінського. В склад трибуналу входили судді Найвищого Суду: Свйонціцкий як предсідник, Дидушинський як референт і Рогальський. Прокуратуру репрезентував прокуратор Н. С. Мошинський. Протести української листи, внесені д-ром Ст. Бараном і Василем Бачинським заступав на розправ. адвокат і посол д-р В. Загайкевич. Інші два протести на розправі не були заступлені. Після обширного й основного реферату судді Дидушинського забрав слово д-р Загайкевич, вказуючи у довшому виводі на основі зібраних в актах матеріялів на надужиття, доконані при запротестованих виборах і насвітлюючи піднесені закиди зі становища права постанов виборчої ординації. Прокуратор Мошинський, зясовуючи зміст всіх протестів станув на становищі, що піднесені в них закиди не спричинюють неважности виборів, ані не всилі змінити фактичного висліду виборів та розподілу мандатів між поодинокі листи, і тому домагався відкинення всіх протестів. Після короткої наради предсідник оголосив постанову, що рішення Найвищого Суду буде оголошене 30. січня ц. р.

Японсько-манджурсько-радянський комітет.

МОСКВА, 17. І. ПАТ. ТАС видав комунікат про хід останніх переговорів між Радянщиною і Японією про пакт неагресії. Японський уряд відповів 13. м. м. відмовно на пропозицію заключити пакт, пропонуючи наперед полагодити справи, які моглиб стати предметом конфлікту між обома державами і висунув м. ін. пропозицію утворити японсько-радянсько-манджурський комітет, який не допустив би до евентуальних пограничних інцидентів. Радянський уряд у ноті з 4. ц. м. полемізує з японською тезою, підкреслюючи, що вона не забезпечить перед інцидентами. Нота стверджує дальше, що між Радянщиною і Японією нема ніяких спорів, яких не можна би вирішити мирним шляхом, і врешті годиться на створення японсько-радянсько-манджурського комітету.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 19. СІЧНЯ 1933.

Д-Р ВОЛОДИМИР ҐАЛАН,
командант батерії 2. х. У. Г. А.

Йордан у Чечельнику 1920 р.

(Причинки до історії Х. Гарматного Полку УГА.)

Перший день Різдва Х. Гарматний Полк УГА. провів у селі Войтівці біля Тульчина. В заступстві команданта полку от. Кирила Карася, який саме захорів на тиф, я виїхав до команди Першого Корпуса УГА., який мав вже бути в той час в Тульчині. Там я мав домагатися хоч кількаднevного відпочинку для полку, представити стан хорих, та наскілько можливо дізнатися, яке наше положення, куди ми йдемо, щоби розяснити справу гармачам, які підозрівають старшин в укриванні якихсь таємниць.

Ранком 25. грудня ст. ст. ми вибралися верхом у Тульчин. Зі мною їхав мій вістовий Кравець. Цікава це була людина. Австрійський кавалерист, гарного росту, мав найкращі коні в Першім корпусі. Підчас моєї недуги на тиф він був моїм санітарем і набрався недуги від мене. Підчас наших боїв під Микулашевом, він ночами пересиджував у піхотних окопах, бо — як казав пізніше — боявся, що піхота відступить несподівано і ворог міг би забрати його коні. У часі найбільших боїв, чи то на Чортівській скалі, Камяній горі, Олієвом, Тернополем та на Великій Україні, коли я пересиджував на обсерваційнім пункті, він все при найбільшім обстрілі приносив їду для всієї командної обслуги. У часі відступу, коли наша батерія прикривала відворот, він кроком не відступав від останньої гармати, сповняючи службу кінного розвідчика. Я поводився з ним більше як з братом, а не вістовим. Не тямлю одного випадку, щоби він не поздоровив старшини, або чимнебудь провинився супроти військової дисципліни. Був це вояк із крови і кости.

Часи тоді були досить непевні і тому ми виїхали в повній зброї, взявши в додатку малі кавалерійські кріси „штуци“ та по 80 набоїв.

По дорозі я думав, як команда корпуса прийме мій звіт, а зокрема, як прийме мене командант корпуса полковник Шаманек. Останній раз стрічався я з ним з початком грудня, 1919, коли Перший Корпус мав наступати на Бердичів. До цього завдання були призначені шеста, девята та десята бригада піхоти та по одній батерії з кожного гарматного полку. З десятого полку була друга батерія. Перед наступом, полковник Шаманек скликав воєнну нараду, в якій взяли участь командант шестої бриґади сотник Головінський, командант десятої бриґади сот. Кондратський, командант десятої бриґади та представники гарматчиків. Я заступав 10-ий Гарматний Полк. На цих нарадах полк. Шаманек вказав на приказ заняття Бердичева та питав кожного зокрема, який дух у частинах.

Ще до нарад я мав змогу говорити з командантами бриґад і всі вони висказували думку про безцільність наступу. Всі представляли просто катастрофальне положення частин: брак обуви, білля, а навіть примітивних санітарних засобів. Одначе коли полк. Шаманек став питати їх офіціяльно, всі вони заявили, що їх частини готові до бою, а — здається мені, командант девятої бриґади (не памятаю його імени) аж перебор-щив, заявляючи, що його бриґада аж „горить“ до бою.

Від 10-го Гарматного Полку я зложив заяву, що ми вважаємо потрібним за всяку ціну берегти людський матеріял і недопускати непотрібних жертв. Отже коли Перший Корпус не мусить наступати на Бердичів, але робить це добровільно, я є проти наступу, бо нема вигляду на його успіх. Відступ чи розбиття здеморалізує армію до краю. Колиж прийде приказ до наступу, моя батерія сповнить вложене на неї боєве завдання.

На це полк. Шаманек звернувся до мене і сказав: „Звертаю Вашу увагу, що Ви є старшиною“. На це я відповів йому: Пане полковнику, дякую слухняно за Вашу заввагу. Одначе я дозволю собі сказати, що я є українським старшиною і моїм обовязком дбати про батерію не тільки як її командант, але як українець.

Полк. Шаменек зрозумів мій натяк, почервонів і негайно замкнув збори. Ми перейшли до начальника штабу (мабуть от. Ціха) за оперативними приказами до наступу... Як ми передбачували, наступ на Бердичів не вдався, а ця бриґада, яка по словам її команданта аж „горіла“ до наступу, зовсім не пішла. Друга батерія десятого полку, якої іменем я склав заяву полк. Шаманекові, сама, без піхоти, в страшнім снігу і морозі прикривала по геройськи відступ і очевидно в цей день збільшила число хорих і ранених. Після цього я стрічав команду корпусу в Виннищі, саме в часі „налету“ отамана Шепеля а тепер я мав відвідати їх як командант 10-го полку.

У Тульчині корпус примістився в гарнім будинку (мабуть школа) і там були вже всі його відділи.

Полк. Шаманек приняв мене дуже ввічливо

Більшовики не опанували села.

МОСКВА. 17. І. ПАТ. Промова Сталіна, виголошена 11. ц. м. на партійному пленумі, була присвячена селянським справам. Промовець ствердив, що збіжева кампанія пройшла минулого року далеко трудніше ніж року попереднього, хоч урожаї були кращі. Вину цього Сталін приписує сільським комуністам, які не припильнували селян, що мають вигляди вільної торговлі збіжем по цінах вищих, ніж платить держава, та які не виконали навмисне на час хлібозаготівл. Селяни старалися віддати державі якнайменше, щоби решту збути за більшу ціну. Не доцінювано, на думку Сталіна, впливу вільної торговлі харчовими продуктами на психіку селянина. Одначе цю торговлю треба вдержати в інтересі міста і села. Крім того Сталін закидує льокальним комуністам бюрократизм і несвідомість того, що діється в колективах, де тимчасом розпаношилися вороги народу, організуючи саботажі. Сільські комуністи не зрозуміли, що кулацтво оминає тепер явну боротьбу та спротив і ділає системою підступу, причому не має нічого спільного з т. зв. плякатовим кулацтвом. На думку Сталіна кулаки під маскою льояльних громадян опанували управу багатьох колективів і грають на егоїстичних інстинктах, роздаючи щедро членам колективів збіже. Вину приписує Сталін не самим селянам, але комуністам і заповідає швидке опанування ситуації, особливо при допомозі т. зв. політичних виділів, творених тепер при всіх совхозах, державних доменах і моторових тракторових станціях. Ті виділи будуть мати вирішний вплив на обсаду провідних становищ усіх колективів і державних домен.

Промова Сталіна це різкий доказ, як дуже далека ситуація на селі від опанування владою. Теза Сталіна, що колективи на селі згуртували розпорошені контрреволюційні елементи, доказує, що тимсамим вони розминулися зі своїм завданням, яким було зближення психіки селянина до міського робітника.

Національна політика уряду.

Виступи українських послів та відповідь міністра Перацького.

„НІЩО НЕ ЗМІНИЛОСЯ...“

У вчорашньому „Ділі“ ми подали ще в останній хвилині короткий зміст великої промови міністра внутрішніх справ Перацького на засіданні бюджетової комісії при розгляді бюджету ресорту внутрішніх справ. У цій своїй промові міністр не згадав ані словом про проблему непольських народів у Польщі.

Звернув на це увагу у дискусії **пос. М. Матчак**, зазначуючи, що міністр чомусь то не зволив поінформувати комісію про висліди його минулорічної декларації в українській справі. Ніщо не змінилося ані перед декларацією ані після декларації. Істнує тенденція, щоби адміністраційні чинники й всевладна поліція опанували ціле життя на українських землях. Промовець жаліється на цензурні практики, наводючи численні приклади. Міністр має хибні інформації, коли каже, що поліція не викликує сутичок з населенням. Кривавий хід випадків у ліському повіті був спричинений повітовим комадантом поліції і старостою. Відповідальним за ці події є львівський воєвода, який згодився на неосудні ідеї п. Потоцького... Ціла політика уряду супроти українського населення зводиться до того, щоби знищити український елемент господарськи, культурно, ба навіть численно. Ця політика не відповідає теоретичним заявам ані міністра ані урядового табору. У „Газеті Польській“ ми читали недавно, що в інтересі польської державної раціі є свобідний розвиток українського населення у границях Польщі. „Наше становище супроти бюджету таке саме, як у попередніх роках. Будемо боротися і віримо, що побідником у цій боротьбі не вважаючи на все, буде український нарід“.

ЧИ В ГІМНАЗІЯХ ІСТНУЄ ПРОВОКАЦІЯ.

У дальшій дискусії забрав голос **посол О. Луцький:**

Рік тому п. міністр виголосив свою історичну промову, в якій поставив свої три тези української політики, однак тез, заключених у тій промові, не виконав. В останніх двох роках масово розвязують українські освітні товариства, головно на Волині. Залишено одну „Просвіту“ і то в окрузі насиченій комунізмом. Розвязують „Просвіту“ нпр. у луцькому воєвідстві при таких мотивах, як нпр те, що в 1924 р. правилось богослуження за Басарабову. У Галичині нищать приватну українську освіту. У Тернополі розвязали Т-во Прихильників Освіти тільки за те, що деякі члени приватно занесли вінки на стрілецькі могили. Українське Наукове Товариство, українські театри позбавлені від самого початку підмог із бюджетів. Навіть у Чехословаччині ведеться інтриги проти утримування там українських високих шкіл. Народнє українське шкільництво, замінене на утраквістичне, стало польським. Якщо це помилки, то вони свідомі. Закон про оснуювання українського університету не виконаний, а українських фахових шкіл нема. Стан посідання українців у шкільництві зведений до одної третини. В українських школах вводять провокаторську систему, систему конфіденціональних доносів. Нпр. у семих і восьмих клясах дівочих і хлопячих гімназій є бодай по 2-х хлопців і дівчат, яким платять за доноси. Ці хлопці вкладають професорам „Сурму“ до кишені, а вечором приходить до них поліція. Часто є такі типи провокаторів, як Мотика, яких кураторія казала прийняти назад до гімназії...

Мін. Перацький: Сидить у криміналі і чекає на процес.

Пос. Луцький: Після першого випущення його на волю зголосився до гімназії. Директор не знав, що з ним зробити та відіслав справу до кураторії без позитивного вяснку, а кураторія казала прийняти його.

Мін. Перацький: Прошу відвязатися з своєю партією від цілої тої справи.

Пос. Луцький: Нас не звільнює те, щоби всеж про ці справи говорити, хоч які вони болючі. Зрештою, я далекий від того, щоби вважати п. міністра джерелом того, що зробила кураторія. Стверджую, що тисячі української молоді, що покінчили фахові школи, блукають без праці, інші знову після матури не можуть попасти на університет, де введено контингент також для української молоді. Ті маси примусово безробітної молоді є небезпечною бочкою пороху.

Мін. Перацький: У звязку з закидами п. Луцького, начеб у школах істнувала провокація, взиваю його, щоби достарчив мені на це доказів, тому, що такий поважний закид вдаряє у цілу адміністрацію. Як міністер не лише свого ресорту, але й цілого уряду мушу таких доказів домагатися. Чекаю на них і відповім.

Пос. Луцький: Докази я дам, але під умовою, що влада не буде витягати наслідків, коли буду змушений назвати деякі призвища. Вониж можуть вилетіти зі школи. Львівська кураторія знає про цю справу. Не твердю, що вона не хоче з цим боротися. Хай п. міністр пошукає, хто ці речі уладжує...

Після того, як пос. Луцький промовляв 10 хвилин, голова комісії Бирка (ББ) відібрав йому голос під притокою, що від українців промовляв уже посол Матчак. Таке рішення голови комісії заскочило пос. Луцького, який рішуче проти такої поведінки запротестував.

„ЗАГАЛЬНА ЛІНІЯ ВСПУЛЖИЦЯ...“

Наприкінці дебати промовляв знову мін. Перацький, торкаючись цим разом також українських справ. Згідно з комунікатом ПАТ-а міністр сказав таке:

В українській справі та взагалі національних меншин уряд стоїть дальше на становищі заяви міністра з 16. ц. м. (загальні теорії про „рівність перед правом“ і „проблему безпеки“ — Прим. Ред.). Загальна лінія польсько-українського співжиття (?!) мусить бути переведена, чи це подобається чи ні націоналістам цієї і другої сторони. Мушу ствердити, що є поважні труднощі через жалюгідні події у Східній Галичині. Однак стверджую, що так з одної як і з другої сторони, та головно українські провідники, йдуть позаду громадянства, яке вже застосувалося (?!) до загальних напрямних співжиття (?!). Ціле громадянство мусить відмежуватись від випадків терору. Ті події, які були у Східній Галичині, ті ріжні декларації свідчать, що навіть частина УНДО солідаризується зі злочинцями, які виконують терористичну роботу (?!). Я не переймався би тимчасовим загостренням атмосфери в польських та українських умах. Мусимо працювати без зовнішнього ефекту. Кожний день мусить приносити якісь висліди. Згадаю тут про здогадних конфідентів у середніх українських школах. Якунебудь службу того рода у середній школі треба вважати шкідливою для молоді без огляду на те, яке її походження. Можу запевнити панів, що таких проявів нема, а коли були якісь спорадичні випадки, то їх будемо безоглядно нищити“.

МІНІСТР ПРО ПОЛІССЯ.

Порушили тут справу диверсійних банд на Поліссі. Практичний стан справи представляється так, що після розвязання КПЗУ створився гурт кількадесяти людей на терені 7 громад (гмін) ковельського і коширського повіту. Ті люди, добуваючи собі харчів, почали нападати під комуністичними гаслами. Грабили крамниці, вбили війта в одному селі. Опісля міністр вичисляє ріжні випадки нападів, які виконували дрібні групи. Ліквідація була важка з уваги на багнистий терен. Остаточно терен очищено. У боротьбі згинуло 21 осіб по стороні тих людей, а 29 передано судам. Частину вже судили; м. і. у наглому суді видано 4 засуди смерти. Згинули 2 поліціянти, 4-ох було ранених, один поліційний старшина втратив ногу...

Хто не платить за часопис, підриває рідну пресу.

та доручив скласти звіт полку начальникові штабу. З ним ми засіли до довшої балачки. Коли я скінчив звіт про хорих, ранених, некуті коні, розбиті вози, брак уніформ, білля, мила, а навіть мазі до возів і гармат, він сказав мені, що Х гарм. полк у теперішню пору це найкраща боєва частина УГА. В цій хвилині надійшло повідомлення, що кіннота Х. бригади, яка прикривала відворот, перейшла до більшовиків. Це очевидно збентежило всіх, одначе вістка виявилась пізніше неправдивою.

Щодо наших майбутніх плянів він заявив, що нашим бажанням є відорвати Армію від ворога скорим походом на південь у район Балти, там відпочати, переорганізуватися, перевести бранку новобранців та доповнити наші частини поворотцями з Італії. Уряд диктатора перейде в Одесу. Денікінці майже розбиті і до наших справ зовсім не мішаються. Тому наш полк мусить негайно рушити вперед і на Йордан бути вже в Чечельнику.

Була це думка, яку леліяла Галицька Армія зараз після перемиря з денікіном. Наші обчислення були такі: Стан Галицької Армії можна підвести до боєвого стану 60.000, полонені з Італії, яких начислювали на 100.000, частини Дієвої Армії (Петлюри), які можна було втягнути в склад Гал. Армії 20.000. Разом 180.000 правильної, дисциплінованої Армії.

Ця Армія розложена на Правобережній Україні, з прихильним населенням, могла перевести правильну бранку неменш як 200.000, що залоб нову, зреорганізовану, модерно вишколену, українську Армію в силі 380.000—400.000, яка в тих часах зовсім вистарчала би на обезпечення кордонів держави.

(Докінчення буде.)

Гітлерівці проти порозуміння з Польщею.

ДАНЦІҐ. 17. І. ПАТ. В останіх часах гітлерівці почали знову проявляти живу агітаційну діяльність, що стоїть під впливом Ляндбунду. Під проводом д-ра Равшнінга відбулися два віча, на яких промовляв теж голова Ляндбунду Віліпкенс. Д-р Равшнінгер, що находиться від кількох місяців в опозиції до сенату, атакував його політику, мовлячи, що сенат веде тепер політику гіршу від попередніх ліво-центрових урядів. Промовець заявився рішучо проти політики порозуміння з Польщею, домагаючись від сенату передовсім оголошення неістнування варшавської умови, яку нарушила Польща. Дальшим етапом тієї акції має бути поворот Данціґа до Німеччини.

Комунікація і публичні роботи.

Українські закиди під адресою міністерства комунікації.

В дні 13. січня 1933 р. відбулася в бюджетовій комісії дебата над бюджетом міністерства комунікації публичних робіт. Між іншими промовляв від Українського Клюбу **пос. Великанович.** Він порушив такі справи:

1) При бюджеті залізниць зажадав двомовних написів на двірцях і залізничих будинках. Усуненням українських написів із часів Австрії не затреться слідів істнування українського народу на тій території. М-ство залізниць не приймає українців до залізничої служби, а старих поусувано.

2) При бюджеті публичних робіт промовець підніс, що прелімінована сума на справу будови доріг, мостів і регуляції рік — 43.948.400 зол. разом з дороговим фондом і персонально-адміністраційними витратами є дуже малою. Домагається справедливого розділу цієї суми на всі території Польщі, а в першій мірі на Сх. Галичину і Волинь. Домагався регуляції гірських рік Стрий-Прут, ріки Верешиці між Кліцком та Якимчиціями, мосту під Мартиновом і Синевідським Вижним, та субвенції на будову мостів у Різдвянах, повіт Теребовля. Рівночасно запротестував проти стягання з населення оплати за перевіз на поромах, де впали мости, бо в той спосіб населення несе подвійні кошти — платить дороговий податок і платить за користування поромом. Дальше домагався відшкодування за землі, забрані під будову доріг (Немилів пов. Радехів) і зголосив такі вимоги: 1) видати розпорядження, щоби дороговий податок не переступав 50 проц. безпосередніх податків. Ті, яких безпосередній податок не доходить до 50 зол., повинні мати змогу відробляти дороговий податок працею; 2) треба зменшити адміністраційно-персональні кошти в дороговім повітовім бюджеті — бо досі 45 проц. складаних податків іде на урядовців та адміністрацію, а не на направу доріг; 3) треба устійнити катастр доріг і означити, які дороги громадські, та які повітові чи державні; 4) треба вжити фонд безробітних на заплати сільських безробітних при роботах на дорогах і при регуляції рік.

Чи у Чорткові обовязують ті самі закони, що у Львові?

Справа нової конфіскати брошури „На трівогу!“

Справа конфіскати цієї брошури має вже свою історію. Ця книжка це передрук з часопису „Новий Час“ з 1929 р. В тих фейлетонах сконфіскували 30 рядків, які у книжковій відбитці випущено і це виразно зазначено на стор. 14.

Не дивлячись на це львівське староство ту книжку сконфіскувало. Однак львівський окружний суд цю конфіскату зніс, зазначуючи у протоколі з 24. VII. 1929 р. (справа пр. 257/29), що „umieszczone w tym druku artykuły nie zawierają w sobie znamion czynu karygodnego w szczególności zbrodni z § 65 a. i występku z § 300 i 302 uk. tem bardziej, że artykuły powyższe są przedrukiem z czasopisma „Nowy Czas“, które to czasopismo zajęciu nie uległo“.

Після того львівське городське староство звернуло „Рідній Школі“ всі сконфісковані примірники.

Названу книжку „На трівогу“ сконфіскувала поліція у 1932 р. з бібліотеки кружка „Рідної Школи“ в Білобожниці.

Поминувши цю обставину, що кожному вільно законно мати у себе по 1 прим. навіть сконфіскованих друків (тільки їх не поширювати), — у цьому випадку поліція сконфіскувала книжку, яку львівський окружний суд зпід конфіскати звільнив. Але на диво чортківський окр. суд ту конфіскату затвердив. Сталося це на засіданні з дня 19. XII. 1932 (справа II. Пр. 69/32) в якому рішено, що брошура „На трівогу“ „zawiera w sobie znamiona występku z art. 127 i 152 k. k.“

Виринає питання:

1) Чи чортківський окружний суд має право касувати рішення львівського окружного суду й наново конфіскувати ту саму книжку, якої конфіскату зніс львівський окружний суд?

2) Чи рішення чортківського окружного суду відноситься тільки до самої Білобожниці, точніше сказавши, тільки до сконфіскованих тамошньою поліцією примірників, чи має якесь ширше обовязуюче значіння?

3) Якщо це рішення чортківського окружного суду відносилось би тільки до тих сконфіскованих примірників, — то всеж воно суперечить наведеному рішенню львівського окружного суду, а тим самим, як пояснити ту суперечність?

Касаційна розправа проти учасників Конґресу Українських Націоналістів.

ВІДДАЛЕННЯ КАСАЦІЇ ЩОДО ЧОТИРЬОХ ОБВИНУВАЧЕНИХ. — СКАСУВАННЯ ЛЬВІВСЬКОГО ПРИСУДУ НА З. ПЕЛЕНСЬКОГО.

Вчора, 16. п. м. відбулася перед Найвищим Судом у Варшаві касаційна розправа проти учасників „Першого Конгресу Українських Націоналістів у Відні“, який відбувся в останніх днях січня 1929 р., а саме проти *Зенона Пеленського, Осипа Бойдуника, д-ра Юліяна Васіяна, Степана Ленкавського й Олеся Бабія.* Всіх їх засудив суд присяглих у Львові по однотижневій розправі в дні 9. вересня 1932 р. на кару вязниці *по чотири роки* за злочин державної зради з § 58. к. з., довершений участю та ухваленням резолюції у тому Конгресі, при чому ред. Зенонові Пеленському визначили лучну кару *шість літ* вязниці з огляду на те, що вже в т. зв. бобрецькім процесі проти Богдана Кравціва і тов. його 26. листопада 1931 р. засудили були за злочин державної зради на три роки вязниці.

На касаційній розправі проводив с. Н. С. Ангерман, вотували судді д-р Крижановський і Маер, обвинувачував прокуратор Травінський, боронили: проф. д-р *Вол. Старосольський* зі Львова і посол *д-р Степан Біляк* з Городка.

Оба оборонці виголосили дуже річеві промови, домагаючися зміни правної кваліфікації закиненого обвинуваченим вчинку, а зокрема уморення карного поступовання проти ред. Зенона Пеленського, вказуючи на те, що вчинок, за який тепер його засудили, був уже предметом т. зв. бобрецького процесу в 1931 р. (процес проти Богдана Кравціва, Ю. Дачишина і тов.), в котрому то процесі засудили м. ін. З. Пеленського на кару 3-х літ вязниці за злочин державної зради. Оборонець д-р Біляк підніс м. ін. справу відмови львівським судом відчитати на розправі акт обвинувачення в українській мові. Оборонець твердив, що акт обвинувачення в українській мові не є звичайним „перекладом“ акту обвинувачення, зладженого в польській мові, але є він рівнорядним актом і тому невідчитання його уважає нарушенням законних постанов.

Після промови прокуратора, який домагався віддалення касації щодо всіх обвинувачених, трибунал по двогодинній нараді проголосив присуд, котрим віддалено касацію щодо Осипа Бойдуника, д-ра Юліяна Васіяна, Степана Ленкавського та Олеся Бабія, натомість *присуд львівського суду у справі Зенона Пеленського внесено,* і карне поступовання проти нього уморено згідно з внеском оборони. Найвищий Суд станув на становищі, що вчинок, за який його засудили дня 9. вересня 1932 р. на кару 4-х літ, є ідентичний з учинком, за котрий засудили його в дні 26. листопада 1931 р. на кару 3-х літ. Так отже присуд львівського суду став правосильний, внаслідок чого Олесеві Бабієві, д-рові Ю. Васіянові, Степанові Ленкавському та Осипові Бойдуникові прийдеться відбути кару чотирилітньої вязниці, а ред. Зенонові Пеленському кару 3-х літ вязниці. Всі вони — як відомо — перебувають у вязниці від листопада 1931 р.

Присуд Найвищого Суду зробив у журналістичних кругах Варшави, які цією розправою живо цікавились, помітне враження, а це з огляду на незвичайно високу кару, присуджену обвинуваченим журналістам за участь у Конгресі.

Суспільна опіка.

Закиди українських послів у соймі та відповідь міністра: безробіття на селі, інвалідські ренти, захоронки, шпиталі, каси хворих.

Бюджетова комісія радила в дні 14. I. 1933 над бюджетом міністерства праці і суспільної опіки. З Українського Клюбу промовляли посли **Великанович і Чукур.**

Перший порушив такі справи: 1) Домагався видати виконуючий розпорядок до ухваленого в минулій сесії закону про ренти інвалідів; 2) домагався фінансової опіки для українських товариств опіки над дітворою у тій висоті як для польських дітей; 3) каси хворих вже влазять на село не на те, щоби нести лікарську поміч, але щоби збирати оплати. За примір подав Яблонів і справу о. Бахталовського з Коломийщини; 4) домагався більших допомог на шпиталі у наших повітах — зокрема підніс потребу будови шпитального відділу для хворих на епідемічні хвороби у Турці.

Пос. Чукур ствердив, що тепер зовсім нема ріжниці між безробітними по містах та на селі. Досі держава присвячує дуже мало уваги положенню нашого селянства, яке масово терпить нужду. Яскравими красками описує голод серед гірського населення і визискування їх праці приватними працедавцями. Головно терпить населення на недостачу хліба, соли і нафти. 20 проц. населення у горах голодує і між ним поширюються пошесні недуги. Неправдою є твердження послів 1-ки, що їх журбою є добробут населення без ріжниці на народність.

Відповідаючи на повищі промови посла Великановича і Чукура міністр заявив:

1) Забезпечення безробітних на селі є незвичайно великою і важкою проблемою. Держава не має змоги вирішити цієї справи через недостачу фондів. Тут у першій мірі громадянство мусить прийти з допомогою своїм землякам.

2) На заміт посла Великановича, що міністерство не хоче чи має злу волю приспішити видання виконавчого розпорядку про інвалідські ренти, заявив міністр, що головною причиною зволікання було те, що міністр хотів якнайбільше виторгувати для військових інвалідів (неправильно подає „Курер Львовскі“ начеб це торкалося лише українських інвалідів).

3) Щодо допомог українським товариствам опіки над дітворою та головно захоронкам, заявив міністр, що не робить ріжниці в субсидіюванню і всі організації без огляду на національність допомоги одержують. Коли пос. Великанович попросив цифер, тоді віцеміністр — як сам заявив — „стидливо“ перечитав цифри, а вони обертались у висоті від 20—50 золотих місячних допомог на українські захоронки.

4) Щодо шпиталю у Турці, то прийняв до відома завваги посла Великановича, але рівночасно заявив, що цей шпиталь є фінансово залежний від „Тимчасового Самоуправного Виділу в ліквідації“.

5) Щодо зловживань Кас Хворих домагався імен і цифр, які зараз на засіданні посол Великанович йому зложив.

—o—

Опозиційні пляни гітлерівців.

БЕРЛІН, 17. I. ПАТ. Виборчий успіх націонал-соціялістів у Ліппе зміцнив становище опозиції проти уряду групи тієї партії, в якій верховодить президент райхстаґу Ґерінґ і посол Ґебельс. В політичних колах передбачують, що націонал-соціялісти вже на конвенті сеніорів дня 20. ц. м. спровокують явний конфлікт з урядом, виступаючи проти відложення райхстаґу. Серед таких умовин на першому засіданні райхстаґу 24. ц. м. внесення на недовіря для кабінету Шляйхера здобуло би більшість. Уряд відповів би на те розвязанням райхстаґу. Поважно рахуються з тією можливістю, а навіть подають дату 19. або 24. лютого як речинець нових виборів. Справа передбачуваної реорганізації кабінету втратила би в тій ситуації зовсім на актуальности. Шляйхер продовжує політичні розмови, як кажуть, в цьому напрямі, щоби на випадок розвязання райхстаґу запевнити свому кабінетові ширшу підставу.

Вчора вечором канцлер приняв предсідника центрової партії прелата Кааса. Шанси Штрасера як майбутнього віцеканцлера змаліли. Націонал-соціялістичні провідники змінили ролі: виграють тепер Штрасера проти Шляйхера, подібно, як недавно канцлер вигравав його проти Гітлера. Характеристична розмова президента Ґерінґа з редактором нац.-соц. „Національ-Цтґ.“ В тій розмові Ґерінґ приписує Штрасерові низку ворожих заяв проти канцлера Шляйхера, з яким хоче його посварити. З другої сторони управа нац.-соц. партії лянсує погрози виділення Штрасера з партії на випадок, якби всупереч Шляйхерові вступив до кабінету

Чого поїхав Шембек до Риму?

Заграничні преса обговорює поїздку польського віцеміністра заграничних справ Шембека до Риму. До голосів, які вязали приїзд Шембека до Риму з польсько-італійськими торговельними переговорами, приходять цікаві гльоси, які вотує французька й німецька преса. Кажуть, що Польща впливає на італійський уряд, щоби змінив своє становище в справі ревізії трактатів. Крім того римські розмови є продовженням зміни польської орієнтації, яка виявилася в часі переговорів про пакт неагресії з Радянщиною. Рекомпензатою за зміну становища Італії в справі поморського коридору мала би бути піддержка Італії в її заходах про ревізію трактату в Тріянон з Італією. На перепоні стоять тут відомі заяви Мусоліні в справі коридору і певні зобовязання супроти Німеччини, на які натякає німецька преса.

Новий грецький уряд.

АТЕНИ, 17. І. ПАТ. Греція має нову кабінетну крізу. Тому, що Кафандаріс натрапив при творенні нового уряду на перешкоди, президент республики поручив місію створення кабінету Венізельосові, якому вдалося сформувати новий уряд у короткому часі. Новий уряд зложив уже присягу.

ЯПОНІЯ ПРОТИ ЗЛ. ДЕРЖАВ І СРСР.

ТОКІО, 17. І. ПАТ. Уряд вислав японській делегації в Женеві нові інструкції, які, як довідується аг. Райтера, є проти покликання до участи в працях підкомісій держав, які не належать до Ліги Націй, як Зл. Держави та СРСР. Інструкції взагалі є проти інтервенції підкомісії в справі безпосередніх переговорів між Китаєм і Японією.

Безсильність Союзу Народів.

ЖЕНЕВА, 17. І. ПАТ. Вчора зібрався під проводом бельгійського міністра загр. справ Гіманса комітет 19-го надзвичайного засідання Союзу Народів. Генеральний секретар Дрюмонд зложив звіт про розмови з делегацією китайською й японською, відбуті від часу останньої сесії комітету, зазначуючи, що японський уряд розглядав нову формулу розємного поступування між Китаєм і Японією задля поладнання манджурського конфлікту. Деякі промовці висловили невдоволення, що наради Союзу Народів у цій справі занадто повільні, й домагалися від надзвичайного збору Союзу рішучих постанов. Найближче засідання відбудеться в середу і займеться відповіддю японського уряду.

ЛЬОЙД ДЖОРДЖ ДАЛІ ЗАЙМАЄТЬСЯ ПОЛІТИКОЮ.

ЛЬОНДОН, 17. І. ПАТ. Льойд Джордж святкує нині 70-ті роковини уродин. На запит, чи думає знову взяти керму партії, відповів, що не думає цього робити. Зате не перестане давати поради та вказівки, незалежно від того, чи вони стрінуться з призванням чи ні.

Зловживання в Радянщині.

МОСКВА, 17 І. ПАТ. На засіданні ВЦК Радянського Союзу народній комісар фінансів Яковлева зреферувала бюджет на 1933 р. В часі дискусії народній комісар справедливости Криленко виголосив промову, в якій заповів найгострішу боротьбу з протирадянськими елементами. Всі зловживання і крадежі в державних установах, кооперативах і хліборобських колективах будуть трактовані як діяльність ворогів народу і контрреволюційні акти.

КОНФЛІКТ ВАТИКАНУ З БОЛГАРСЬКИМ КОРОЛЕМ.

Як відомо, жінка болгарського короля Бориса (дочка італійського короля) привела на світ дочку. Дитину охрестили по-православному. З цього приводу папський нунцій запротестував у прем'єра Муханова, бо, як заявив, згідно з умовою всі королівські діти за виїмкою наслідника престола, повинні бути хрещені в католицькій церкві. Муханов відповів нунцієві, що дитину охрестили на основі виразної ухвали ради міністрів, а весь болгарський нарід погоджується з цим.

Нунцій не вдоволився його відповідю та просив, щоби йому визначили авдієнцію у короля, в якого він особисто зложив би протест.

НОВИНКИ

— **Церковне відзначення б. соймового посла.** Станиславівський єпископ д-р Хомишин іменував почесним крилошанином греко-кат. Капітули в Станиславові пароха в Мельниці пов. Борщів о. Олександра Капустинського, довголітнього посла до галицького сойму з Української Національно-Демократичної Партії з борщівського повіту. Інсталяція нового крилошанина відбулася минулого тижня в катедральній церкві в Станиславові. О. крилошанин Капустинський мимо поважного віку і тяжкої недуги на ногу, що приковує його до хати, інтересується якнайживіше всіми нашими національними справами.

— **Виступи Мих. Голинського у Львові.** Довідуємося, що наш співак Михайло Голинський виступатиме вже в найближчому часі гостинно в цілій низці опер на сцені львівського міського театру. Він співатиме зі старого свого репертуару в „Аїді“ (Радамес), у „Жидівці“ (Елеазар) і в „Тосці“ (Каварадоссі). Перший виступ відбудеться в „Аїді“ 26. січня ц. р. Крім того наш артист виступить у нових операх, а саме, у „Дон Карльосі“ Вердія і в „Тангайзері“ Вагнера.

— **Знесення повітових земельних урядів.** Міністерство рільництва і земельних реформ знесло з днем 1. січня ц. р. повітові земельні уряди, приділюючи їх агенди окружним земельним урядам, що істнують тільки в осідках воєвідських урядів. Це пояснюється теперішньою політикою ощадности. Кожний повітовий земельний уряд мав свій власний льокаль, повітового земельного комісаря, його секретаря і возьного, що коштувало чимало гроша. Тепер зредуковано всіх секретарів і возьних, а дотеперішніх повітових комісарів приділено як референтів до окружних земельних урядів, призначуючи для кожного з них по кілька повітів. Урядують вони в осідку окружного земельного уряду, котрого презесом є тепер воєвода, а дотеперішній презес його заступником з правом начальника воєвідського виділу. Рівночасно поширено компетенцію окружних земельних урядів, а з окрема компетенцію воєводи як презеса окружного земельного уряду, — приділюючи їм більшість тих справ, що досі рішало їх м-ство рільництва і земельних реформ напр. таку важну в Галичині справу як управильнення на основі закону з 1929 р. гіпотек тих парцелянтів, що набули свої наділи перед днем 9. січня 1926 року.

— **Новий процес Ґорґонової** розпічнеться 28. лютого ц. р. перед судом присяглих у Кракові. Обвинувачуватимуть два прокуратори. Перед розправою оба прокуратори приїдуть до Брухович, щоби перевести льокальну візію й познакомитися з тереном злочину.

— **Зворот у колодненській справі.** З Варшави повідомляють, що в справі вимордування жидівської родини в Колодні біля Львова наступив наглий зворот. Аналіза крови на річах, найдених на горищі Андрія Жултанецького, випала назагал негативно. Показалося, що сліди крови на його вбранні є звірячі, а це годилосяб із зізнаннями Жултанецького, що кров походить від зарізаного вепра. Дальше виказала аналіза, що кров на ручнику є людська. Жултанецький пояснює, що вона походить від рани, яку зробив собі підчас голення. Подрібний вислід аналізи і писемне парере прийде до Львова на руки слідчого судді. Наслідком того можна сумніватися, щоби арештовані під замітом убивства станули перед наглим судом.

— **Фабрика грошей на селі.** По розвязанні „Сель-роба“ поліція перепроваджувала ревізію в Коцурові, бобрецького повіту м. ін. і у Івана Багрія. Нічого політичного не найшли, але найшли за це фальшиву двозолотівку і приряди до фабрикації грошей. Виявилося, що ті приряди дав Багрієві Михайло Слоцький, недалекий сусід, а цей знов подав, що намовив його до того Степан Влах, родом з Коцурова, замешкалий у Львові. Дня 17. січня ц. р. станули всі три перед судом присяглих у Львові, обжаловані за злочин з § 175 к. к. По переведеній розправі присяглі судді узнали винним тільки Слоцького, а трибунал у складі суддів Мелинського, Ягодзінського і Павлього засудив його на два роки тюрми, обжаловував прок. Огоновський. Багрія боронив д-р Ганкевич, Слоцького д-р Живіцький, а Влаха д-р Вайсгляс.

— **На залізничому двірці в Перемишлі** згорів кіоск з книжками й газетами вартости 5.000 зол. Крім того пожежа ушкодила двірцеву галю й телефонічний автомат.

— **Бомби і стріли.** В Рожищах пов. Луцьк поліційна стежа хотіла в ночі придержати двох підозрілих людей. У відповідь на те один із них кинув ручну гранату, що покалічила поліцаїв. Тоді стежа дала кілька стрілів, наслідком чого один чоловік упав трупом, а другого арештовано.

— **Дрібні вістки.** У Варшаві виповіли службу 400 трамваєвикам. — На вул. Стрийській у Львові якийсь горбіжник вирвав Станиславі Балікової, жінці капітана, ручну торбинку з грішми і втік до сусіднього Стрийського парку. — На залізничій лінії Стендал-Берлін наїхав потяг на віз, в якому находилося 6 осіб, наслідком чого три особі вбиті і дві тяжко ранені. — Троцький звернувся до уругвайського уряду за дозволом поселитися в Уругваю.

— **Хто виграв на льотерії?** У пятому дні тягнення III. кляси 26 Клясової Льотерії впали виграні на такі числа: 200.000 зол. на ч. 4291, 15.000 зол. на ч. 97567, 10.000 зол. на ч. 28945, 91343; 2.000 зол. на ч. 138617; 5.000 зол. на ч. 94414, 116514; 1.000 зол. на ч. 9444, 30747, 66458, 68152, 133070, 133141; 500 зол. на ч. 18651, 28969, 33449, 42949, 49537, 50145, 52531, 89744, 101525, 109901, 127781, 130610, 130912; 400 зол. на ч. 19974, 40905, 44550, 53456, 64607, 73068, 82898, 90341, 90543, 95025, 96716, 105143, 106891, 110360, 134473.

— **Три смертні присуди за шпигунство.** Адміральський суд у Ґдині як наглий засудив на кару смерти босмана летунського дивізіону в Пуцку, Яна Кропідловського за шпигунство в користь сусідньої держави. Тому, що президент республики не скористав з права ласки, присуд виконали. Рівночасно перед наглим судом в Ґдині відбулася розправа за шпигунство проти власника млина в Пуцку, Пріде і купця в Данціґу Кофа. Обох засудили на кару смерти.

— **Обстрілювалися наслідком сніговії.** З Радошковиць (Виленщина) повідомляють, що підчас онодішньої сніговії, яка лютувала на польсько-більшовицькому кордоні в околиці Хоценчиць дві стежі більшовицької прикордонної сторожі стрінулися та стали взаїмно обстрілювати себе. Це заалярмувало польську сторожу. Підчас перестрілки один більшовицький вояк був убитий, а кількох ранено. На місце події виїхала слідча комісія.

— **До Палестини** виїхало мин. року за посередництвом центрального палестинського виділу у Варшаві 3.721 жидів, з того 855 т. зв. піонірів-халюців.

— **Нові діямантові поля** відкрили у Трансвалю. У сто вагониках шутру находиться пересічно 100 до 170 каратів брилянтів. Є це найбогатші терени в цілому світі. Торговці дорогоцінними камінями тепер не знають, що з тим богацтвом робити, бо ринок не годен сьогодні поглотити нових партій, ціни впали, а попит змалів. Експльоатація нових діяментових піль буде мабуть припинена аж до поправи ситуації на ювилерськім ринку.

— **У практичній добі.** Практичні анґлійці ввели на останні Різдвяні Свята і новий рік форму дарунків, яка імовірно прийметься у ріжних краях. Вони посилають своїм приятелям і кревнякам бони, на підставі яких можна взяти собі у крамниці якийнебудь предмет на вказану суму. Давніше був звичай посилати цукорки, чоколяду, дрібниці для прикраси сальону, квіти, здебільша речі непотрібні, тим більше, що всі діставали подібні предмети. Тепер кожний новорічним і різдвяним дарунком може счеркнути якусь важну позицію свого бюджету.

— **Кіно у боротьбі зі злочинцями.** Нюйорська поліція ввела у себе новий спосіб реєстрації злочинців на фільмовій стяжці. Дотеперішні фотографії мали ту недостачу, що вони передавали тільки один вислів обличча. Злодій чи злочинець міг легко змінити своє обличча, як актор на сцені і поліції нелегко було його розпізнати. Кіно дає змогу відтворити особу в усіх її характеристичних рисах, не тільки вигляду, але навіть рухів і голосу. У головнім будинку нюйорської поліції істнує вже окрема студія, де роблять знимки злочинців. Є там і проекційна саля, де аґенти можуть на екрані знайомитись із тими, яких мусять шукати.

— **Не треба роздавати карт.** У льондонських крамницях появився новий винахід: механізм що сам мішає і роздає карти. Є це електричний мотор у скринці, поміщеній на боці стола, куди вкидають карти. Загорілі грачі захоплені цим винаходом, бо не потрібують тратити часу на перемішування та роздачу карт. Крім цього відпадає підозріння, що грач, роздаючи карти, може деякі відповідно зазначити у своїй памяті.

— **Папуга покусала свою паню.** Американські часописи принесли таку новинку: Нічю зателефонував хтось до бруклинської поліційної ста-

вищ. Поручник, що був у службі, підняв слухавку, а за хвилину післав до хати торговельника Джана Севеджа поліцая з приказом, щоби по дорозі взяв собі амбулянс зі шпиталю. За пів години поліцай вернувся та розповів що сталося. 44-літня пані Севедж мала папугу, яку їй тому 9 літ подарував чоловік. Пані Севедж дуже любила папугу, щоби чоловікові справити тим приємність, цілувала її що-вечора на добраніч. Також задля чоловіка. Та цього вечора папуга при цілуванні вкусила паню в уста так сильно, що її треба було відвезти до шпиталю. „Може папуга була заспана" — сказав поручник, а поліцай, що бачив п. Севеджову, відповів: „А я гадаю, що папуга сьогодні її вперше добре побачила. І не дивуюся нітрохи тій папузі!"

— **Спіритистичний музей.** У Будапешті відчинили перший у світі спіритистичний музей, де зібрані всякі матеріяльні докази взаємин людей із другим світом. Директор музею д-р Елемер Гіап-Ченгері показує відвідувачам ріжні предмети, які покидали духи підчас своїх сеансів. У окремій вітрині на почеснім місці бачимо чотири цибулі: їх кинуло астральне тіло від рабіна Ісаака, що помер 1600 літ тому. Головний експонат це 9-кілевий камінний хрест, що теж попав туди якимсь чудесним способом. Характеристичне явище, що духи найрадше залишають по собі ріжні харчі: ковбасу, хліб, овочі. Деякі відвідувачі впевняють, що збірка тих усіх доказів замісць зміцнювати віру у духи, збільшує їх сумніви.

— **Збори Т-ва „Зоря".** Звичайні загальні збори Т-ва українських ремісників, промисловців і торговців „Зоря" у Львові відбудуться дня 29. січня ц. р. в год. 10. передпол. у власній салі, вул. Вірменська 25, зі звичайним порядком нарад. Якщо в означеній годині не збереться приписане статутом число членів, збори відбудуться годину пізніше при якім-будь числі членів.— **Виділ.**

— **З Українського Лікарського Т-ва.** В суботу 21. ц. м. в год. 19. відбудуться в домівці товариства при вул. Чарнецького 26/І. сходини членів з рефератами з біжучої медичної літератури.

— **Радість життя** тратить багато людей, яких мучать страшні ревматичні і нервові болі. Але нема причини до розпуки, бо вже багато тисяч недужих вернуло до здоровля при помочі Тогалю. Бо таблетки Тогаль часто поборюють ті недомагання. Тогаль не дає призбируватися мочевому квасові. Нешкідливий для серця, шлунка та інших органів. Можна дістати у всіх аптиках.

—o—

☦ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Дмитро Курдидик, б. декан і парох, помер в Циганах к. Борщева дня 17. січня ц. р. в 64 році життя. В. Й. П.

—o—

СПОРТ.

ПОГОНЬ — УКРАЇНА 3:1 (0:0, 1:1, 2:0).

Змагання за мистецтво А-кляси, розіграні на торі Л. Т. Л. вечором при світлі електричних лямп. Україна грала розумно з тактичного погляду, бо цілу дружину стягнула до дефензиви, обмежуючися тільки до наглих сольових випадів. Цим і здобула вона почесний вислід з таким противником, яким є без сумніву І. гаківкова дружина Погоні. Взагалі можна сказати, що Україна має щастя до Погоні. Не пояснюємо собі цього такою низькою програною нашої дружини, лише з вдоволенням стверджуємо, що грачі України на змаганнях з Погонею грають завсіди дуже амбітно, а це є вже половиною успіху. Колиб не те, що наша дружина має в дійсности лише 7 грачів (бо інші — слабина) і через те все ті самі грачі мусять видержати темпо до кінця, підчас коли противник має до розпорядимости все по 6 грачів до нападу, які постійно змінюються, то висліди України булиб напевно значно кращі. Про це повинен конче подбати провід гаківкової секції. З грачів України на шляху до розвитку є Шиналь і Скрипій. Одинокого голя для України стрілив Труш І. Суддював п. Стшелецький.

КАНАДА — ЗЛУЧ. ДЕРЖАВИ 1:1.

Змагання гак. дружин: канадійської „Едмонтон Суперіорс" і американської „Мессечусетс Рангерс", розіграні в Льондоні, покінчилися ремісово.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

D. Dorosenko (Prag): HETMAN MAZEPA. (Sein Leben und Wirken). Sondedruk aus Band VII. Heft 1. aus „Zeitschrift für osteuropäische Geschichte". Berlin 1932

M. Pawszyński: KTO JEST OBOWIĄZANY DO PROWADZENIA KSIĄG HANDLOWYCH. Grudziądz 1932

ЖУРНАЛИ.

„NASZA PRZYSZŁOŚĆ", wolna trybuna zachowawczej myśli państwowej. Tom XXVI. Warszawa, grudzień 1932

BULLETIN MENSUEL de renseignements économiques et sociaux.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз платив кооперативам: масло 12., 13., 14., 15. І. по 2 зол. 16. і 17. по 2.20 зол. 17. І. молоко 15—17, яйця 5.40—5.60.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 8. І. год. 7.30 веч. „Ловці жемчугів" оп. Бізета.

Четвер, 19. І. год. 7.30 веч. „Самум".

Театр Ріжнородностей.

Середа 8. І. год. 7.30 веч. „Джім і Джія" (об. 5).

Четвер, 19. І. год. 7.30 веч. „Джім і Джія".

Кіна.

АДРІЯ: „Леві та Ска".

АПОЛЬО: „Рай підростків".

АТЛЯНТІК: „Безприютні".

КАСІНО: „Мата Гарі" (Грета Гарбо).

КОЛІСЕЙ: „Мелюка, цвітка Маракешу", ревія 100 кг. сміху".

КОПЕРНИК: „Предивна справа Кляри Дін".

МАРУСЕНЬКА: „Предивна справа Кляри Дін".

МІРАЖ: „Непотрібна".

ОАЗА: „Хай живе свобода!", ревія: „Шаржа то я!"

ПАЛЯС: „Дівчина й міліон".

ПАН: „Роки".

ПАСАЖ: „Боротьба в підземеллях або Тайна 5 ключів".

ПРОМІНЬ: „Дівча з Пратеру".

СТИЛЕВЕ: „Вільні душі" й ревія.

УТІХА: „Дівча знад Волги", ревія „Веселий куток".

ХИМЕРА: „Під чаром Неаполю".

Закордонне радіо.

Середа, 18. січня 1933.

Кенігсберг (217,1) 21.00 „Йосиф і його брати" біб. опера Мегуля, **Братислава** (278,8) 12.30 Концерт, 18.00 Маляр. авд. рецитація, музика, **Гельсінгфорс** (368,1) 19.05 Спів, гармонія, **Ляйпціг** (389,6) 21.00 Концерт, **Білгород** (430,4) 20.00 „Стріжево-кошево" нар. опера Барановича, **Брюсель** (509,3) 22.00 „Дочка пані Анго" оп. Лекока, **Відень** (517,2) 11.30 Квартет, 15.20 Молоді артисти, 19.35 „Христос" орат. Ліста, **Мінхен** (532,9) 12.20 Музика, 21.00 „Дас Лібесфербот" оп. Вагнера, **Будапешт** (550,5) 12.05 Вок. концерт, 18.15 Пісні в 8-х мовах, **Любляна** (574,7) 20.30 Спів (сольо), **Харків** (937,5) 10.00, 15.15, 24.00 Концерт, 13.15 Легка музика, 16.30 Нар. музика, 18.00 Опера.

Четвер, 19. січня 1933.

Кенігсберг (217,1) 20.05 Чародійна скрипка, **Братислава** (278,8) 12.30 Концерт, **Бреслав** (325) 19.30 „Танго опівночі" оп. Конятія, **Мілано** (331,4) 11.15, 13.05 Радіо оркестра, 21.00 Опера, **Гельсінгфорс** (368,1) 19.30 Спів, Ейнар Кененсл, **Ляйпціг** (389,6) 22.30 „Гофманові казки" оп. Офенбаха, **Букарешт** (394,2) 17.00, 18.25 Оркестра, 19.40 Опера, **Стокгольм** (435,4) 19.00 „Валькірія" оп. Вагнера, 20.30 Фортепян, **Рим** (441,2) 20.45 Концерт, **Беромінстер** (459,4) 19.30 „Тангайзер" оп. Вагнера, **Мінхен** (532,9) 16.00 Солісти, 20.00 „Журналісти" комедія Фрайтага, 21.30 „Ле Інд Галянт" оп. Рамо, **Будапешт** (550,5) 17.30 Рел. концерт, 21.30 Циг. оркестра, **Любляна** (574,7) 20.00 Оперові дуети й арії, 20.45 Куплети, **Харків** (937,5) 10.00, 18.40, 24.00 Концерт, 13.15 Українська музика.

Львівське радіо.

Середа, 18. січня 1933.

11.40 Огляд преси, 11.50, 13.20 Метеорольог. комунікат, 11.58 Час, 12.10, 17.15 Грамофон, 15.10 Експорт. комунікат, 15.15 Господар. комунікат, 15.25 Скавтівський куток, 15.35 Для дітей: „Два щурі", „Загадки", 16.00 Грамофон, Сільва рерум, 16.40 Що й як читати, 17.00 „Скибка хліба" фейл., 17.40 „Палати праці та їх значіння для ум. робітників", 18.00 Камер. інструм.-вок. концерт, 18.55 Літ. балачка, 19.10 Всячина, 19.30 „На межі літератури й журналістики", 19.45 Прес. радієвий денник, 20.00 Концерт, 20.50 Спортові вістки, 21.00 Фортепян, 22.00 На овиді, 22.15 Танк. музика, 22.40 Німецький відчит, 22.55 Комунікати, 23.00 Танк. музика.

Четвер, 19. січня 1933.

9.45 Богослуження з Волоської церкви, 11.40 Огляд преси, 11.50, 12.30 Метеорольог. комунікат, 11.58 Час, 12.10, 16.12, 17.00 Грамофон, 12.35 Концерт, 15.10 Експорт. комунікат, 15.15 Господарський комунікат, 15.37 Грамофон, Сільва рерум, 16.00 Балачка про моду, 16.25 Лекція фр. мови, 16.40 „Гроші й капіталізація", 17.40 Відчит, 18.00 Легка музика, Лісова скринька, Легка музика, 19.00 Всячина, Грамофон, 19.20 Комунікат м-ства хліборобства, 19.30 „Давні часи" опов. в гірничому діялекті, 19.45 Прес. радієвий денник, 20.00 Концерт, Спортові вістки, Прес. рад. денник, 21.30 Авдиція, 22.15 Пісоньки з гітарою, 22.30 Танк. музика, 22.55 Комунікати, 23.00 Ретрансмісії із закордону.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Склеп до винайму від вул. Сикстуської ч. 20 (Народня Гостинниця) від 1. лютого ц. р. 1239 2—3

На Рідну Школу зложили з золотих: Вп. Евгенія і інж. Е. Храпливі Львів 10 замісць квітів на домовину бл. п. інж. Ярослава Гаврилюка, Народня Лічниця, Львів 150, як неприйнятий гонорар д. Л. Ясінчуком за пропаганду в Америці в користь шпиталя.

Замісць святочних і новорічних побажань зложили в зол.: о. Іван Божейко, Перегноїв 5, Надія Кізюк, Корол. Гута 5, о. Евстахій Бартків, Романів 5, о. Степан Цісик, Жидатичі 5, Михайло Сухий, Войткова 3, Василь Лонич, Коломия 3, Омелян Тарнавський, Чортків, тюрма 2, Володимир Тарнавський, Улашківці 2, о. М. Дацько, Підлисе 2, Герасим Черниш, Копичинці 2, Осип Павлишський, Грусятичі 2, Р. Петрицький, Копичинці 2, Роман Брикович, Копичинці 2.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

1 ЗОЛ. направа брошки, перстеня або ковтка коштує у Манделя, вул. Коперника, проти кіна „Коперник". 1197 2-10

ЕМЕРИТОВАНИЙ суддя (22 літ служби) глядає бюрового заняття у Львові. Володіє українською, польською, німецькою мовою. Зголошення Василь Оробець, Коломия, Тарновських. 1210 3—3

МЕБЛІ елегантні та тривкі на догідні сплати: **„Мебльосплат" Городецька 7.** 1039 10—10

ДИВАНІВ ПЕРСЬКИХ і смирненських курси, під управою славного творця диванового промислу пана Кароля Литвиновича починаються 17. і 18. ц. м. На курси будуть приняті пані і панове, щоби дати змогу кожному взяти участь в такій гарній праці. Цілий курс треває 14 днів по 2 години денно, коштує тільки 10 зол. Вписи та інформації в будні від 11—13 і 17—19-ої. Вирібня диванів „Orienpers", Львів, Зибликевича 18. 1219 3—3

ВПРАВНИЙ інструктор, найрадше неоматурист, потрібний для ученика VI кл. клясичної. Конечні поручення. Гр. Плакида, Скалат Старий, п. Скалат. 1247 1—1

КОТРА богата, інтелігентна українка віддасть серце лікареві ветеринарії-чехословакові? Адміністрація під „Нова батьківщина". 1248 1—1

ПОПОЛУДНЕВИЙ КУРС КРОЮ, шиття, моделювання починаю 25. січня. Ціни знижені. М. Козловська, Академічна 22, І. пов. 1244 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКРАЇНСЬКОГО ЛІКАРСЬКОГО Т-ВА

відбудуться дня 28. січня 1933 р. о год. 18-ій в домівці Товариства при вул. Чарнецького ч. 26, І. зі слідуючим порядком.

1) Звіт уступаючого Виділу.
2) Звіт Контрольної Комісії і уділення абсолюторії.
3) Вибір нового Виділу.
4) Внески й запити.

Д-р Ол. Подолинський, голова
Д-р Ю. Кордюк, секретар.

ПЯНІНА АНҐЛІЙСЬКІ,
відомі з першорядної якости по цінах пянін краєвих:
„ДІМ ШОПЕНА", Львів, Сикстуська 11.
Спеціяльні умови ратальних платностей

ПЕРЕГЛЯД І ДОПОВНЕННЯ РАДІОВІДБІРНИКІВ — УСЕЛЕКТИВНЕННЯ ЛЯМПАМИ НОВИХ ТИПІВ — ЕЛЕКТРО-ДИНАМІЧНІ ГОЛОСНИКИ модель 1932-33 НАЙНОВІШОЇ КОНСТРУКЦІЇ АПАРАТИ СІТКОВІ ТА БАТЕРІЙНІ — НОВІ МОДЕЛІ ФОТОГРАФІЧНИХ АПАРАТІВ — ПОСПІШНА ФОТОГРАФІЧНА РОБІТНЯ

Фото-Радіо-Паляс, Львів, пл. Марійська ч. 6.
740 (Дім Шпрехера). 24—30

Вуголь зол. 36·—
за 1 тону (1000 кг.) з доставою перед дім. позакартелева копальня. Бюро копальні ЛЬВІВ — ЛІНДОГО 2. Тел. 74-66.
1216 (Пошукує заступників). 4—10

ЛУНА
СУСПІЛЬНИЙ ПРОМИСЛ

Жадайте всюди
цикорії „ЛУНА"
виріб української кооперативної фабрики
„СУСПІЛЬНИЙ ПРОМИСЛ"
ЛЬВІВ - БОГДАНІВКА
вул. Церковна 2. Телефон ч. 42-97.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.